

AMERIŠKI SLOVENC

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — N. S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

STEV. (No.) 165.

CHICAGO, ILL., TOREK, 21. OKTOBRA — TUESDAY, OCTOBER, 21, 1924.

LETNIK XXXIII.

Razkrinkani "rdečkarji."

AGITATORJI, KI SO BILI POSLANI IZ RUSIJE V AMERIKO, SO SE MORALI MESECE UČITI PRINCIPOV KOMUNIZMA, PREDNO SE JIH JE POSLALO PREKO MORJA.

Na seji, na kateri se je rodil ameriški komunizem, so bili poleg že navedenih, še sledeči več ali manj znani gospodje: William Bross Lloyd, milijonar, znani socijalistovski boritelj, ko pa je izbruhnila v Rusiji revolucija, se je takoj pridružil komunističnemu gibanju. Dalje Dennis Batt, iz Detroita, član izvršnega odbora komunistične stranke, kateri še sedaj raznaša po Ameriki, idejo komunizma; Isaac Ferguson, odvetnik iz Chicago, kateri je predsedel eno leto v Sin Singu radi njegovega revolucionarnega podpihovanja, kateri je pa opustil to idejo in sedaj opravlja odvetniška posla; Joseph Stilson, tudi iz Chicago, kateri je bil obdolžen vohunstva in je bil na prostih nogah, ko je položil varščino, katero je pa pustil in pobegnil iz Amerike; Joseph Kowalsky, bivši tajnik poljske federacije socijalistovske stranke. Kowalsky je bil eden najbolj prominentnih mož komunističnega gibanja. Pred leti je bil deportiran iz Chicago na Rusko. Leta 1922., se je pa zopet utihotal v Ameriko, pri kateri priliki je oddal zelo važne listine, v katerih so se nahajala nadaljna navodila za "rdeče" voditelje v New Yorku. Kmalu po prihodu je pa bil zasačen po justičnih agentih, nakar je bil obsojen na eno leto ječe, katero je odšel v Atlanta zvezni jetnišnici, radi kršenja naseljniške postave. Sedaj ga čaka že zopet druga deportacija.

"Rdečkarji" katere pošilja Trotzky v Ameriko so izurjeni in pretkani na vse mogoče načine, ker oni se urijo meseče v Rusiji, predno se jih pošlje čez morje, tako da so natančno podučeni o principih komunizma.

Ti pridejo semkaj kot inštruktorji in organizatorji, ki trenirajo druge in pomagajo ustanovljati organizacije, katera bo po mislih teh agitatorjev si osvojila celi svet s tem, da se bo uničil kapitalizem, da se bo preukuceno kapitalistično vladno s silo in zanelo celi svet s krvavo revolucijo, iz katere bi izšli "delavci," kot zmagovalci, ki bi vzeli vlado pod svojo kontrolo.

Ti organizatorji so poslani naravnost iz Moskve, vsaki parnik z ruskimi naseljniki pripelje po tri, štiri tudi deset med kvoto, skrbno odbranih, za sejati seme nezadovoljnosti med ameriškim delavstvom. Oni so pa tako trenirani, da sami verujejo kar priidujejo. Zaprisedli so si, da hočejo prinesiti "svobodo masam."

Na omenjeni seji se ni drugega govorilo, kakor le kako se bo sedanja ameriška vlada preukucnila in nadomestila s člani iz njihovih vrst. Večkrat je postala debata prav vroča, ker si niso bili edini za kakšno malenkost, kar se je pa hitro zopet poravnalo, tako se je seja zopet nade-

ljevala in celi program komunistične stranke je bil odobren. Na tej seji je tudi bilo določeno, da bodo sledili načrtu, kateri je bil narejen v Moskvi, da bi se čimprej zanetila v Ameriki revolucija. Na tej seji se je tudi ustanovila liga, ki ima nalogo razširjati komunistično propagando s glavnim stanom v New Yorku.

Na tej seji se je glasovalo, da se podpira program ruske komunistične stranke v celoti, v kateremu je navedeno, da se preukucnejo vse kapitalistične vlade na svetu s silo. V programu je tudi navedeno, da je edina pot, po kateri lahko nadomesti sedanje vlade delavska s "sodelovanjem mase," — da se organizira maso in seje nezadovoljnost v taki meri, da se pripravi maso, do revolucije.

POLITIČNI GLASOVI.

Edward Price Bell na sestanku s predsedniškim kandidatom demokratske stranke.

"Kaj je pri demokratski stranki, da jo imate za najboljšo v Ameriki?" Tako je vprašal Edward Price Bell, predsedniškega kandidata demokratske stranke John W. Davisa, kateri mu odgovori: "Veseli me, da domnevate, da jaz smatram demokratsko stranko za najboljšo v Zdr. državah." Vaš dvom je upravičen. Veliko je vzrokov in sicer temeljnih in stvarnih, — za mojo zvestobo stranki, — katera me je počastila s tem, da mi je prepustila vodstvo njene kampanje.

Dalje je dejal Davis, da nekateri ljudje vidijo malo razlike med republikansko in demokratsko stranko; dasi sta si v vednem boju. Dalje ga vpraša Bell, ako mora on trditi, da je demokratska stranka manj koruptna, kakor pa republikanska, nakar je Davis odgovoril: "Da. — Po mojemu mnenju, demokratski stranki ni toliko za denar, kakor pa za stvarno delo." Pri tem je tudi omenil, da je mera že prepolna in da bi bilo dobra ena sprememba. — Neutralni politikar bi pa dejal, da kar se korupcije tiče, naj si kar roko podata.

Mac Donald — presenečen.

Aberavon, Wales. — Ko je prispel delavski premier Mc Donald v to mesto po enotedenski turi, ni bil le utrujen, ampak zelo presenečen, kajti sprejet je bil povsod nad vse hladno. Na jugu, kjer se nahajajo premogokopi, tam so rudarji zelo alarmirani radi efekta reparacijskega načrta, po katerem je omogočeno, da nemški premog tekmuje z angleškim, kar je posledica, da je v Angliji toliko rudarjev brezposelnih. Vsa prizadevanja McDonalda se tega opravičiti je — bob v steno.

RAZNE VESTI.

— New York. — Poročila sta se Anne Stillman, s Henry Promoroy Davison, sinom Morganovega "partnerja." Nevesta je prejela od svojega očeta za poročni dar zavrtnico, katera stane en milijon dolarjev.

— Yorktown, Va. — Yorktown je praznoval pretečeno soboto obletnico končane revolucije. Leta 1781. — 18. oktobra je oddal premagani Lord Cornwallis svoj meč, gen. Washingtonu.

— San Diego, Cal. — Od tukaj poročajo, da sta kolidirala dva zračna letala v visočini 1300 čevljev, pri čemur sta bila dva letalca usmrtena, eden se je pa rešil s skokom iz letala in ker se mu je še pravočasno odprla padalna naprava, je nalahko padel na zemljo.

— Pariz. — Iz nekega angleškega letala, ki opravlja obmejno patrolsko službo med Irak in Turčijo, so na poletu preko Cherami metali bombe pri čemur sta bila dve ženski težko ranjeni.

— Šanghaj. — Južni del Woosunga je popolnoma uničil ogenj, katerega so zanetile poražene Čeciangi čete.

— Ontario, Kanada. — Od tukaj poročajo, da je neki farmar pridelal na 18. akrih 1,134 bušlov pšenice, kar znanujejo kot največji tozadevni pridelek.

— Madison, Wis. — Tukaj so zaplenili neki pivovarni 1,000 galon piva, aretirali go tudi dve osebi, ki sta bili s to pivovarno v zvezi.

— Memphis, Tenn. — H. Satterfield iz Little Rock, Ark. prohibicijski agent, je bil zaposlen pri razstreljevanju neke "munšajnske" naprave, pri čemur mu eksplozija v roki dinamit, kateri mu odtrga desno roko.

— Šanghaj. — Porazene Čeciangi čete so se podale proti plačilu \$20.00 za vsakega moža. Oblasti so sedaj mnenja, da je vsaka nevarnost napada na Šanghaj odvrnjena.

— Pittsburgh, Pa. — Tukaj so našli bogataša John Lapaglia v svojem stanovanju mrtvega s preklano glavo. Z umorom sta v zvezi neke dve mladenke, katere sta bili pri njemu večkrat na obisku. Morilk še niso izsledili.

— Chicago, Ill. — Henry J. Dericken, je slišal v kuhinji stanovanja upitje svoje žene, ko hiti na lice mesta. Je dobil ženo vso v plamenu. Dericken, kateri je invalid, ji ni bogel pomagati, tako je nesrečnica živa zgorela. Žena je bila slepa in se ji je pri kuhanju vnela obleka. — Bruno Mortine, 714 W. Taylor str., je bil najden mrtve na vogalu Arthington ceste in Western ave. Policija je mnenja, da ga je ustrelil neki črnorokar.

— Worcester, Mass. — Množica 800 ljudi je napadla s kamenjem avto, v katerem so se nahajali člani Klanov, katere so nato pretepli, še predno je posegla vmes policija in razgnala množico.

— Chicago, Ill. — Gustav Johnson, star 45 let, živeč na 1304 Robey St., si je končal življenje s tem, da je skočil v jezero, odkoder so potegnili mrtvega. Vzrok samomora — finančne razmere.

DAVIDOVIČEV KABINET ODPSTOPI.

Po nasvetu kralja Aleksandra je Davidovičev kabinet podal ostavko. — Upri se je neki hrvaški polk. — Krizo je povzročil Radič.

Iz Dunaja je prišlo poročilo, da je po nasvetu kralja Aleksandra Davidovičeva vlada podala ostavko, ker ni bila kos svoji nalogi. Ker je Radič, namesto, da bi podpiral Davidovičev vladno, se pridružil protisrbski agitaciji, ne preostaja Davidoviču druge, kakor skušati sestaviti koalicijsko vladno brez ministrov, kateri so proti kompromisu s seljaškimi pristaši Radiča. Sedanje krize je kriv Radič, ki je naščuval hrvaške vojake, naj se ne bojujejo proti Albancem in Macedoncem, ako bi bili poslani tja. Tako je zasejal nezadovoljnost med hrvaškimi vojaki, da se je neki polk uprl srbskim častnikom. Logično, da je zahteval vojni minister, da se mora energično nastopiti proti Radiču, kar pa Davidovič ni storil, vsled tega je bil vojni minister prvi, ki je podal ostavko.

Mora se reči, da je položaj zelo kritičen, kaj nam prinese še bližnja bodočnost, je uganka.

Usmrtil jo je s sekuro, ker ga je zavrpla.

Grand Haven, Mich. — Egbert Dyke, kateri je usmrtil učiteljico Miss Moly Fleming, katera mu je obljubila zvestobo, ki jo je pa prelomila in se hotela poročiti z drugim, kar pa zavrnjeni ljubljene ni mogel prenesti, je izvršil nad njo umor. Sedaj se nahaja morilec v ječi v kritičnem stanju, ker si je prezezel žile na roki, in kakor pravi, hoče biti z njo na drugemu svetu. Rana, katero si je prizadajal ni smrtna; ker pa je smrtna kazen v državi Michigan odpravljena, tako se ji tudi tem potom ne bo mogel pridružiti; pač pa bi se njegova želja umreti spolnila, ako bi policija ne podvojila straže v ječi kjer se nahaja, ker je ljudstvo tako razburjeno, da išče priložnost, da bi ga linčali.

Državni pravdnik Crowe proti žeparjem v Chicago.

Te dni je govoril pred skupino tujejezičnih časnikaarjev državni pravdnik Robert E. Crowe in je izjavil, da hoče mesto Chicago čuvati na vso moč pred roparji in zlasti pred žeparji.

"Žeparji so najbolj hudobni tatovi, ker kradejo tudi takim, ki so reveži in najbolj potrebni. Ti kradejo od revnih žena in deklet in revnih mož na pouličnih karah." — Zato bo proti tem svojo gonjo še bolj poostil.

Kubi grozi dvojna kriza.

Havana, Kuba. — Poleg kritičnega političnega stališča, grozi Kubi še druga kriza in to je industrijska. Vsled stavke je vstavljeno delo v enajstih večjih sladkornih podjetjih, katera se pa zna razširiti na generalno stavko, ki bi ogrožala ves promet. Vso delavstvo simpatizira s stavkajočimi. Ti nemiri so pa v zvezi s politično krizo.

Iz Jugoslavije.

DRŽAVA IN STANOVANJSKA BEDA. — PO VOLITVAH V MARIBORU. — LETALSKA ZVEZA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Kdor je bil v Beogradu prve mesece po prevratu in pa zopet zadnje čase, se ne bo mogel načuditi velikanskemu napredku, ki ga je doseglo to mesto v razdobju kratkih petih let. Iz nekdanjega revnega mesteca z docela provincijalnem značajem, nizkimi starinskimi bajtami in srednjeveškimi ulicami rase preko noči v moderno evropsko, skoro bi rekli svetovno mesto z modernimi palačami in z vsem razkošjem, ki so si ga vstvarjala druga mesta na zapadu dolga desetletja. Do čim stanuje po drugih naših mestih na stotine rodbin po kletih, vagonih in hlevih, je v Beogradu baje več sto stanovanj praznih, toliko se je zidalo.

To pa Belgradu tudi ni bilo težko. Centralisti so dobro vedeli, kaj delajo in zakaj delajo. Centralizem je omogočil, da so se stekali v Belgradu vsa ta leta plodovi žuljev vse države, dočim ni ostalo provincij prav ničesar. In centralizem je videl samo Belgrad. Tam je investirala samo država že v teh kratkih letih stotine milijonov ter deloma že zgradila ali pa vsaj že začela graditi razkošne palače za svoje lastne potrebe, znana "uprava fondova," v katero se steka po zaslugi naših centralistov tudi naš denar, je pa metala Belgrajčanom stotine milijonov po 3 — 5 odstotkov, da so si gradile vile in palače. Ne zavidamo Belgradu tega napredka, toda vse to se ne sme vršiti tako, da se provinco izstrada.

Privočimo Belgradu naj zida kolikor mu drago, a to mi smemo zahtevati, da bi država zgradila vsaj najpotrebnejše prostore za svoje urade, s čemur bi se izpraznila cela vrsta zasebnih stanovanj.

Po volitvah v Mariboru.

Srečne zmage Slovencev v Mariboru se veseli ne samo cela Slovenija, ampak cela država. Bilo je mnogo Slovencev, ki so še na dan volitev jadovali, češ zmaga je dvomljiva. Tako so govorili samo ljudje, ki ne poznajo podrobnega dela, ki ga je v Mariboru izvršila organizacija S. L. S. Slovenska ljudska stranka je s svojim smotrenim organizacijskim in agitatoričnim delom odtrgala od socialnih demokratov in Nemcev toliko glasov, da je bila zmaga slovenskih strank že naprej zasigurana. Železničarji, ki so še do pred kratkim bili v socialni demokraciji, so po večini danes v taboru SLS. To doseči ni bilo lahko delo. Naglasiti moramo, da so celo mnogi poštene krščansko misleči nemški obrtniki agitirali za slovensko listo, ker so videli, da je v njej SLS. V cellem je SLS. pripomogla k zmagi najmanj s 1500 do 1600 svojimi volilci.

Letalska zveza.

Osijskega župana je obiskal zastopnik mednar. civilnoletalske potne družbe, ki spaja s svojimi aeroplani mesta

med Hamburgom in Teheranom. Družba želi vspostaviti zvezo med Zagrebom in Belgradom in sicer preko Osijeka. Potnike bi prevažali s hidroplani, slično kakor je promet med Dunajem in Budimpešto.

Smrtna nesreča.

Vodnik Jožefa, stara 14 let, iz Ročensa, delavka na žagi dr. Karla bar. Borna v pristavi pri Tržiču, je bila zaposlena pri stroju za rezanje zarez za doge. Na nepojasnjen način je prišla pod stroj, kar so zapazili sodelavci, ko je bilo že prepozno. Stroj jo je zmečkal po celem telesu. Pol ure po nesreči je izdihnila.

Najdenine iz Rimske dobe.

Na posestvu g. Blažeka v Orehovi vasi pri Ptuju so našli rimsko grobišče. Najdeni kovani denar, ki se je nahajal v njem, je iz dobe Diokecijana.

Avtomobilska nesreča.

Blizu Domžal sta se ponesrečila hotelier Martinovič in restavratelj J. Majdič iz Celja, ko sta se peljala z avtomobilom v Ljubljano. Odpovedalo je avtomobilno krmilo. Vsled sunka so bili iz avtomobila vrženi šofer in oba pasažirja. Avtomobil je bil ves polomljen, šoferju se ni zgodilo ničesar; med tem ko sta pasažirja bila zelo pretresena.

Nesreča.

Franceta Zaletelja, posestnika iz Klečeta, obč. Žuženberk, je v prepiru vsled družinskih razmer oče njegove žene Franc Glavič s samokresom ustrelil v trebuh. Smrtno ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

Nezgoda.

Na državnem kolodvoru v Šiški je padel lampist J. Pečnik okrog 2 m globoko iz voza in si je pri padcu tako pretresel možgane, da so ga morali prepeljati v bolnico.

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljateljce so dostavljene prejemniku na dom ali na sadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din	\$ 7.85
1.000 — Din	\$ 15.35
2.500 — Din	\$ 38.25
5.000 — Din	\$ 76.00
10.000 — Din	\$ 151.00
100 — Lir	\$ 5.10
200 — Lir	\$ 9.85
500 — Lir	\$ 23.75
1.000 — Lir	\$ 46.25

Pri pošiljstvih nad 10.000 Din. i nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljateljce na našo pošto cenah onega dne, ko se sprejmemo denar.

POLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SIKER PO POSTI KAKOR TUDI BREZJOVAJ.

Vse pošiljateljce naslovite na — SLOVENSKO BANKO — ZAKRAJSKEGA — ČEŠKARJEK — 70-9th AVE, NEW YORK, CITY.

AMERIKANSKI SLOVENEČ

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America.
Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914.
Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.
— PUBLISHED BY: —

Edinost Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
	For United States per half year	\$2.00
	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879."

Rdečim brozgarjem v odgovor.

Večkrat sem že rekel in še rečem, da so naši socialisti najvernejši bralci Ave Marije. Še članke pod katerimi ne morejo duhati nobenega popra, tako zvesto preberijo kot morda nihče drugi. Vem, da ne iz pobožnosti. Ta jim smrdi kakor bi vraga cvrl. Njih pobožnost je pristno farizejska. Et observabant eum, samo za tem stikajo, kako bi urednika v besedi vjeli, kakor so delali farizeji s Kristusom.

V drugi septemberski številki jih je uvodnik: "Jesenski spomini in jesenske misli" tako zbodel, da so mu posvetili v odgovor cel uvodnik. Tisti: Sram jih bodi!, ki pošiljajo svoje otroke v javne šole, jih je posebno razdražil. Te besede sicer niso bile njim namenjene, ker vem, da je socialistična ravno tako malo sram, kot volka strah, vendar jim je kri zavrela, menda radi tistih, ki kakor backi korakajo za njimi, pa se pri tem še za katoličane smatrajo. Za te so se bali, da bi jim kedo uspravne vesti ne zdramil.

Tudi na te nisem mislil, ko sem napisal: Sram jih bodi! ker vem, da je v njih hišah Prosveta, ne Ave Maria doma. Ako jim ona, namreč Prosveta, ne odpre oči, da sta si socialisti in vera kot Bog in vrag, potem jim jih Ave Maria tudi ne bo. Otroke takih starišev bi jaz kot župnik sploh pometal iz katoliške šole, če bi jih tudi pošiljali vanje. Ker ti so, ki katoliške šole diskreditirajo. Kar jim šola lepega in dobrega da, to jim prosvetarski dom ukrade. Tako pridejo tudi iz katoliških šol ničvredneži. Po njih sodijo njih sadove, čeravno prav tako dobro vedo kot mi, da plemenitosti drevesa noben analfabet in vaški beček ne sodi po nezrelih, črvihih sadovih, ampak po zdravih in popolnoma dozorelih.

Da katoliške, oziroma verske šole sploh, ne morejo pokazati na nič lepše sadove kot publične, more trditi le tak, ki jih s kurjimi očesi gleda. In naši socialisti jih. Kdor se ni s pametjo skregal, kakor so se oni, prizna in mora priznati, naj bo katoličan, ali protestant, ali katerekoli veroizpovedi, da bo pravi in zdravi amerikanizem živle v versko vzgojeni mladini. Ameriško javno življenje je preveč kriče dokaz za to, da bi ga mogel misleč človek pregledati ali preslišati.

Prosveta si sama sebi in drugim svojim bratcem in sestricam kadi, da so oni prvoborniki za zboljšanje življenjskih razmer mej nami. Klasična megalomanija. Ko bi bili vsi tega mnenja in ravnanja, bi ne bilo več dolgo, ko bi Amerika marširala na čelu svetovne lumparije, kakor socialisti že.

Kake dične Amerikance vzgajajo naši socialisti, sem se nedolgo tega imel priliko na lastne oči in ušesa prepričati. Neke nedelje popoldne sem se peljal iz Chicago nazaj na farmo. Na kolodvoru jolietške cestne železnice dobim gručo mladih fantov, ki so gladko angleški govorili. Ameriških mladih, živahnih, a olitanih fantov sem vedno vesel. Kadar potujem v njih družbi, Boga zahvalim, da sem se znebil starokrajskih surovežev, ki so bili na takojšnjih vlakih s svojim preklinjevanjem in klafanjem prava egiptovska nadloga za poštene ljudi.

Topot me je pa ogoljufalo. Ko pridemo v voz in zavzamemo svoje prostore, se eden poleg mene vsede. Kar zapazim, da si drugi pomežikujejo, češ, zdaj si ga pa le privoščim. Naenkrat se eden oglasi: Ti pridušiš se! Nato se je začelo pristno starokrajsko pridušanje, klafanje in druge neslanosti, v prav tako dobri slovenščini. A samo v slovenščini.

James Oliver Curwood:

KAZAN, VOLČJI PES.

(Kanadski roman.)

XXII. "Zlomljeni Zob" se izseli s svojo rodbino.

Pomlad je prehajala v poletje in bilo je krasno vreme. Želja po potovanju se je lotila Kazana in volkulje Sivke. Ta želja se polasti v tem letnem času vseh wildskih zverj, ki nosijo kožuh, ko so pomladni mladiči odrasli in sami odšli v daljni svet.

V bajni noči, v kateri so svetile luna in zvezde, sta volčji pes in slepa volkulja zapustila votlo drevo in začela hoditi proti zapadnemu gorovju po dolini, ki se je končala z močvirjem.

Dan in noč sta bila na lovu in sled za njima se je kazala nebrojna, napol oglodana okostja zajcev in jerebov. To je bil v resnici letni čas za ubijanje in ne za lakoto. Oba sta postajala vedno bolj rejena.

Druge živali ju niso motile. Risov ni bilo v tej pokrajini, ker ni bilo dovolj visokih dreves, ki ugajajo velikemu mačku, pa tudi volkov ne. Vodnih kun in podlasice je kar mrgolelo ob reki, toda te niso bile nevarne. Neki dan sta srečala staro vidro. Bila je za svojo vrsto pravi velikan in njena dlaka je postajala z začet-

ni. V angleščini ni nobena taka padla, ker so vedeli, da bi jih ostala publika obsodila. Mislili so: V slovenščini lahko damo duška temu kar mislimo, saj nas nihče ne razume. Nobeden niti slutiti ni, da sem jaz Slovenec, kar sem iz tega sklepal, ker me je moj sosed prav ameriško gentlemensko vprašal, koliko je ura. Seveda mu nisem po slovensko odgovoril, da bi to starokrajško barabsko seme do dobra spoznal. Moram reči, da mi ljubljanska barabska kolonija doli na Poljanah, kar sem v Ameriki ni tako živo stopila pred oči, kakor tisto popoldne.

Kedo je neki to seme sem zanesel? Ta problem sem celo pot molče reševal, dokler se ta gnoj na Cook farmi ni ven zvalil. Ko zvem, da ima neko društvo, ki samo ne ve kaj je, ondi svoj piknik, mi je bilo takoj jasno, da sem imel čast biti mej socialističnim naraščajem iz Cicero.

Torej tak je cvet tiste boljše bodočnosti, v katero nas hoče slovenski socializem popeljati.

Angleška Amerika, tisočkrat naj ti bo žal, da ne znaš slovenščine in zato ne moreš sesti k nogam naših rdečih učiteljev, zato bo zlata doba zate vedno le tvoja deveta dežela.

Toda kaj vidim, tebi se niti slane ne cede po tej zlati dobi. Ti tiste, ki hočejo postati tvoji sinovi celo vprašuješ, če so socialisti, vprašuješ zato, da bi jim odrekla državljanstvo.

Prav imaš! Slovenske socialiste pa ne vprašaj tega šele pri drugem papirju, ampak že pri prvem. Oziroma nič jih nikar ne vprašaj. Zahtevaj listo Prosvetinih naročnikov, polovi jih, pomeči v najbolj umazano in razbito ladjo in pošlji jih doli na Rusko, ki je menda dosti rdeča — od krvi.

Ti pa Slovenija, ti si pa zamaši ušesa, zakrij si obraz, da ne boš slišala in videla svojih vnukov, ki so se postavili pod tvojo zastavo, saj pravijo da so narodni, a jim je tvoj mili in blagolasi jezik samo še za pridušanje in klafanje dober. JoRaj! Krvave solze jokaj! . . .

H.

Chicago, Ill.

— Društvo sv. Ivana Krstila, števil. 13, D. S. D. je imelo zadnjo nedeljo svojo zabavno veselico, na kateri je naredilo jako lep vspeh.

— Prihodnjo nedeljo dne 26. oktobra pa ima svojo kmetko zabavo Slov. Podpor. družba sv. Mohorja. Ta prireditelj obeta biti posebno zanimiva. Zlasti naša mladina se zanima na vso moč za to Vinsko trgatv. Imeli bodo posebne sodnike. Pa tudi advokatov ne bo manjkalo, ki bodo še takega nepoštenjakoviča izmazali iz ječe. Torej vsi v nedeljo večer v šolsko dvorano!

— Kmalu bo pa tukaj čas, ko se bo pričel naš bazar. S pripravami se dokaj energično nadaljuje. Ljudstvo pa že s zanimanjem povprašuje, kdaj se bo pričel. Vsem tem se je že enkrat naznanilo in sicer da se bo otvoril cerkveni bazar v soboto dne 8. novembra zvečer, ki se bo potem nadaljeval v nedeljo dne 9. novembra popoldne in zvečer in se konča 23. novembra zvečer. Rojaki pripravite se za bazar. Njegov vspeh mora prekašati vse dosedanje bazarje!

— Grocerija na vogalu Lincoln in 22nd street na južni strani v znani Batistigovi hiši je bila te dni prodana nekega poljskemu trgovcu z zemljišči in hišami. Na tem mestu je doslej vodil grocerijsko trgovino Mr. Louis Kukman. Te dni sta pa kupila od zemljiškega trgovca trgovino nazaj brata Frank in Anton Kuk-

man in sta na novo otvorila grocerijo in mesarijo. Ker sta brata Kukman zelo podjetna trgovca bosta gotovo povzdignila trgovino do ugleda. Želimo jima najboljšega uspeha.

— Mr. John Vrašič, trgovec s črevlji ima te dni veliko razprodaj v njegovi trgovini na 2057 W. 22nd St. Rojakom ga priporočamo, da ga te dni obiščejo in se preskrbe dobrega obuvala po nizki ceni.

— Demokratiški klub, kateremu predseduje naš energični rojak Mr. Frank Banich je imel zadnji četrtek večer svojo sejo, na kateri se je udeležencem, ki jih je bila precej lepa udeležba pojasnilo stališče demokratske stranke. Ljudstvo se je navdušeno razšlo raz te seje.

— Mr. Joe Beribak na 1811 West 22nd St. si je že jako lično prenovil svojo hišo. V ozadju si je pa dal napraviti nov porč, katerega mu je naredil Mr. Math Gorjanec po novem načinu, ki bo ves zaprt.

— Iz So. Chicago je nas obiskal te dni Rev. Benvenut Winkler tamošnji slovenski župnik cerkve sv. Jurija. Povedal je, da So. Chicažani hito na vso moč z delom v farni dvorani, ki jo bodo zgotovili in v kratkem slovesno otvorili. Tedaj pravi preč. g. župnik, da mora vsa Chicaga v So. Chicago!

— Profesor Ivo Račič pridno vežba naše pevce in pevke za veliki koncert "Jefftejeva prisega," ki se bo vršil 15. februarja v Češko-ameriški dvorani na 18. ulici. Ta predsta-

kom poletja umazano siva.

Leni in nasičeni Kazan jo je malomarno pogledal. Volkulja Sivka je duhala v zraku močni ribji duh, ki je izhajal od živali. Ta vodna žival je ni več zanimala kot palica, ki plava po valovju reke. Nadaljevala sta svojo pot in se nista brigala za to debelo, na videz bedasto žival z ogljeno črnim repom, ki je kmalu pozneje postala njiju zaveznica v enem onih okrutnih bojev med wildskimi prebivalci, ki se končajo z uničenjem slabšega.

Noben človek ni bil prišel že več let v gornji del te doline in naselbina bobrov se je tu mirno razvijala.

Poveljnik kolonije je bil častljiv oče, ki bi ga Indijanci v njih bujnem jeziku gotovo imenovali "Zlomljeni

Zob", kajti eden njegovih štirih dolgih prednjih zob, s katerimi bobri glodajo drevesa, da padejo in tvorijo jeze, je bil zlomljen pri tem starem očetu.

Naselbina bobrov je bila tu že šesto leto in se je tako pomnožila, da niso imeli dovolj hrane v velikem ribniku, ki je nastal za velikim jezerom. Ni bilo več drevesa ali grma, ki ne bi bil že oglodan.

Slednjič se je pa stari oče le moral odločiti, da zapusti stara bivališča. Med tem, ko sta Kazan in volkulja Sivka malomarno duhala močni vonj, ki je puhtel iz bobrovega mesta je Zlomljeni Zob urejeval okoli sebe svojo družino. Ko so bili vsi zbrani, je častljivi patriarh skočil na glavo v reko in vsi so mu sledili. Trimesečni mladiči so

va bo nekaj izvanrednega in bo tudi zelo mojstrsko izpeljana, kakor to izjavlja profesor Račič.

Leadville, Colo.

Martin Marcela, eden prvih naseljencev, je podlegel srčni hibi in smo ga pokopali na pokopališče sv. Jožefa. Ker ni bil pri nobenem društvu, se je to mučno čutilo pri smrti. Drugače je bil rajni krščanski mož. Naj v miru počiva.

— V Craig, Col., je umrl tudi Juri Oresky, rodom Slovak. Pred 9 leti se je preselil tja na lastno farmo, prej je pripadal naši cerkvi, zato je bil tu pokopan v nedeljo, dne 12. t. m. pri prav obilni udeležbi posebno rojakov Slovakov.

— Dramatični klub irske cerkve je za uboge napravil v Elk v Opera Hous zelo lepo in pomembno predstavo. Kot izborna igralca sta se izkazala naša rojaka brata John in Joseph Dobnik. Ko bi bilo pri nas več sloge, bi se lahko postavili tudi mi Slovenci, saj imamo v Društvenem domu prav lep oder. Morda čas nas izuči.

— Naši lovci so "sfiksali" svoje puške in šli nad jelene. Vsak je mislil, da bo prinesel par rogov, a vsaj prvi dan ni bilo niti — dlake. Izgovarjajo se, pa saj veste, da pozna tudi Amerika prav dobro — lovske kvante. Strelov, pa šov . . .

Poročevalec.

Joliet, Ill.

Zivimo v času volilnega boja. Vse križem agitira — ta za tega — ta za onega. Kakor vse zgleda v našem mestu, bo pretežno večino odnesel Coolidge in guverner Small. Ljudstvo našega mesta je že od nekdaj v veliki večini republikansko. To pokazuje tudi to pot, ko je tukajšnji list priredil slavnato glasovanje in za Coolidge se je izreklo skoro 70 odstotkov. Ostala pa sta dobila Davis in La Follette. In približno tako stanje je po celem našem okraju Will.

V četrtek je govoril tukaj republikanski kandidat za generalnega pravdnika države Illinois, kapitan Oscar Carlstrom. V svojem ognjevitem govoru je obsojal demokrate in progresivce. V petek pa je govoril demokratski kandidat za guvernerja države Illinois Norman L. Jones, ki je pa govoril proti republikancem in progresivcem. Tako klestijo kandidatje eden drugega.

Društvo sv. Družine, števil. 1, D. S. D. se pridno pripravlja na svojo slavnostno prireditev, ko bo 23. nov. t. l. obhajala desetletnico svojega obstanka. Odbor je pridno na delu, da se bo ta dan članstvo kar najbolje zabavalo. Priredilo se bo v ta namen tudi dve krasne igri "Vedež" in "Nocoj je lep večer." Da bomo imeli na ta dan obilo veselja gre zasluga delavnemu odboru društva sv. Družine števil. 1. Le tako naprej!

Mr. Anton Nemanich st. in sin sta dobila te dni večjo

pošiljatev grozdja, ki ga bosta razprodala. Mr. Nemanich je svoje prostore, kjer je imel poprej gostilniške prostore predelal v lep ličen Ice Cream Parlor, kjer vodi sedaj Mr. A. Nemanich Jr. to obrt.

Vreme imamo še vedno jako krasno. Lepšega indijanskega poletja ni mogoče imeti. Ravno prav, bo okusna Notova kapljica bolj "žmah-na!"

Poročevalec.

Te dni mi je povedal moj stari znanec in prijatelj iz Joliet, kako so za časa takojšnje stavke v jeklarni reševali zaslužene delavce. Prišli so med nje gromovniki, ki so najprvo podžgali delavce k razburjenosti. S tem so jih navdušili za stavko in kajpada povabili, da se organizirajo. Rečeno storjeno. Delavci so ubogali. Toda organizatorji ne govorijo zastoj, te je treba plačati, drago plačati . . . Naši ljudje in drugi so kakor čebelnice nosili na urad organizatorja svoje težko zaslužene dolarčke. Koliko je bilo za plačati ne vem. Pravijo, da najmanj od \$3.00 naprej. Organizatorji si je kmalu zatem napravil lepo moderno hišo na krasnem kraju. Odkraja so bile seje stavkarjev pogostokrat sklicane skupaj. Pozneje so bile čezdalej bolj poredkoma. Čez kake tri mesece pa pride deluhasti organizator pred delavce in jih je baje nagovoril tako-le:

"Bratje! Položaj je tak, delodajalci se ne uklonijo. Ako hočete stavko nadaljevati, jo lahko nadaljujete, ako ne, Vaša glava Vaš svet. Jaz se ne brigam, jaz zaslužim \$150.00 na teden, Vi pa glejte."

Delavci so videli, da so bili pošteno izigrani so ogorčeni odšli iz dvorane in hitro drli nazaj v tovarno prositi dela. Marsikateri ga je dobil, toda zgubil je svoje staro mesto in s tem stari zaslužek. Ti delavci vedo sedaj marsikaj povedati o tistem debeluhastem — organizatorju. In kaj takega se ni zgodilo samo v Jolietu, ampak tudi marsikje drugje. Delavci so pa take špase plačali prav drago. Prvič z lastnim denarjem za vzdrževanje organizatorjev, drugič s tem, da so zgubili svoja stara mesta in dober zaslužek.

Tako dragi moji se izkorišča delavstvo. Tudi slovensko delavstvo v Ameriki ima slične bridke izkušnje. Celih \$60.000.00 je dalo za milijonski fond. Zakaj? Da bo niemu kaj boljše? Kaj še! Pač pa zato, da se organizatorji milijonskega fonda kot trojke rede na Lawndale in še nadalje slepe slov. delavstvo!

—n.

bomo kmalu videli.

Večkrat po noči se je plavajoča četa bobrov ustavila in Zlomljeni Zob je zlezal na suho in iskal pripravnega mesta za novo naselbino, a ga ni našel. Cela tropa je v tej zadevi zaupala poglavarju in nihče se mu ni upal ustavljati.

Ko se je zdanilo, so prišli do otočja, kje sta imela Kazan in Sivka svoj brlog. Zlomljeni Zob je tu zlezal na suho. Kraj mu je ugajal, naslonil se je na svoj široki in težki rep in kimal v znak zadovoljstva.

Kraj je bil kot za nalašč za naselbino. Če bi se reka zaježila malo pod otočjem, bi bil ta preplavljen in vse topoli, breze, jelše in vrbe, ki so se nahajale na njem, bi stale v vodi. Razen tega je proti severu gost gozd zapiral dohod mrzlim zimskim vetrovom.

V NEDELJO POPOLDNE.

TEDENSKI KOLEDAR.

20. po bink. — Jezus ozdravi kralj. sina. Jan. 4.
26. Nedelja — Evarist p. muč.
27. Ponedeljek — Frumen-
cij, škof.
28. Torek — Simon in Ju-
da, apost.
29. Sreda — Beda, spoz.
30. Četrtek — Sarapion, šk.
31. Petek — Volbenk, škof.
1. Sobota — Vsi svetniki.

6. NAJIMENITNEJŠE DELO. (Dalje.)

Tri leta so Judje Jezusu dali oznanjati novi nauk; dalje časa pa se niso mogli premagati. Sramotno ga trpinčijo in umore na križu, meneč, da je s tem vničen on in njegov nauk. A Jezus je premagal smrt in vstal je iz groba, da bi vekomaj živel, kakor v nebesih tako na zemlji, v spominu, v srcu človeškega rodu in v podobi kruha v presv. Rešnjem Telesu. Ker ga je zavrgel judovski rod, je šel k poganom. A komaj se je tu pojavil njegov nauk, je nastal boj kakršnega prej ni videl svet. Kar je bil pred dolgimi stoletji peval psalmist, to se je sedaj vresničilo. "Zakaj hrume narodi, in si ljudstva vmišljujejo prazne stvari? Vzdigujejo se kralji zemlje, in knezi se zbirajo skupaj zoper Gospoda in zoper njegovega maziljenca." A vresničile so se tudi njegove besede: "On pa, ki biva v nebesih, smeje se jim, in Gospod jih zaničuje." (Ps. 2, 2.—4.)

Zgodovina krščanstva nam to lepo potrjuje. Smrtna obsodba se je kristjanom, komaj da so vstopili na plan, razglasila po vsem širnem rimskem cesarstvu. Povsod so pripravljene biriči, da izvršujejo povelja cesarjeva ter v najhujših mukah pokončavajo kristjane. V gledališčih jih trgajo divje zveri, zavijajo jih v preje in smolo ter jih zažigajo, da kot žive baklje razsvetljujejo Neronove vrtove. Celih 300 let je skoraj brez prenehanja razglašena ta obsodba. Zlasti strašno so jo izvrševali za cesarja Dioklecijana. Cella mesta so s krščanskimi prebivalci vred požgali in cesar je dal že kovati denar, kateri naj bi ga poveljal, da je vničil cerkev, nevesto Jezusovo. A prenelil se je.

Ko je cesar Domicijan, kakor nam poroča rimski zgodovinar Tacit, zaukazal: "Jutri ne sme več biti modrijan v mestu, sicer ga zadenejo najhujše kazni," že drugi dan in še pozneje dolgo časa niso našli v Rimu modrijana. Vničili so hoteli vse kristjane; tristo let so divjali cesarji zoper kraljestvo božje, a prazen je bil ves njih trud. "Mučite, trpinčite, zatirajte nas," je mogel reči Tertuli-

nas žanjete, toliko več nas je. Kri mučenikov je seme novih kristjanov." Da so kristjani tako hrabro prenašali najhujše muke, da so z veseljem šli v smrt, to je ganilo tudi pogane. Ko so videli, kako se mnogokrat ne meč ne ogenj nista dotaknila kristjanov, kako so jim najbolj divje zveri kakor krotke ovčice lizale noge, ko jih nobena moč ni mogla premakniti iz kraja, kako so ozdravljali bolnike itd., vdali so se sami tem čudežem ter sprejeli Jezusa za svojega vladarja. Podrobneje nas to uči cerkvena zgodovina, ki je velik dokaz, da je Jezus Kristus res pravi Bog, da je katoliška cerkev res božja naprava, in da imamo katoličani res najboljšega prijatelja — Jezusa Kristusa, Gospoda in Izveličarja svojega.

Iz evangelija je znana zgodba, kako je Jezus nekoč zapovedal viharju na morju in je takoj nastala velika tiho-
(Mat. 8, 26.) Jednako se je zgodilo tudi v prvi dobi krščanstva. Dolgo je bučal vihar preganjanja. Ladjica, sv. cerkev, je bila v vedni nevarnosti. A Bog je zaukazal, in po njegovi volji je vihar preganjanja ponehal, cerkev je imela mir. Prosto se je smela razvijati in kmalu je prenovila življenje ljudstev, dala je zemlji novo lice. A ta, po tolikih bojih pridobljeni mir ni trajal dolgo. Le prekmalu so se valovi vzdignili znova, in zopet je pretela nevarnost, da se potopi Jezusova ladjica, se vniči njegovo kraljestvo.

2. Zoper krščanstvo se sicer niso več vojskovali zunanji sovražniki, ampak iz srede kristjanov so nastopali neprijatelji. Iz raznih nagibov so začeli oznanovati napačne krive nauke. Po raznih krajih so se oglašali krivoverci ter napadali sedaj to, potem drugo versko resnico. Veliko so se trudili, da bi iztrgali Jezusa človeškemu rodu iz srca. Ne bom jih tu našteval posameznih, ki so tekom stoletij oznanjevali svoje krive nauke; zadostuj, ako rečem, da je ni resnice Jezusovega nauka, katere bi ne bili izkušali zavreči ali popačiti. In to se je godilo od prvih časov krščanstva do današnjega dne.

Veliko škode so sicer napravili krivoverci Jezusovega kraljestvu, a vničiti ga niso mogli. Mnogo pohujšanja je po njih prišlo med ljudstva, veliko število se jih je odreklo resnici in pravemu nauku Jezusovemu, nastale so verske vojske, a kakor vihar ozračje očisti, tako je tudi verski razkol navadno okreplil versko življenje med kristjani in storil, da so se oni, ki so ostali zvesti razodeti božji resnici, tem bolj oklenili svojega najboljšega prijatelja, Izveli-

čarja in Gospoda Jezusa Kristusa. Patriarh Focij je sicer od katoliške cerkve odtrgal skoraj ves vshod, a Jezusove podobe vendar ni iztrgal onim narodom iz srca. Henrik VIII., kralj angleški, je z razkolom in krivovero opustošil vso Anglesko, a Jezus še vedno vlada v srcu in razumu angleškega naroda, ki se sedaj zopet vedno bolj in bolj vrača v katoliško cerkev. Luter je sicer povzročil, da se jih je na tisoče odpovedalo katoliški cerkvi, a Jezusu se niso odpovedali.

REV. K. ZAKRAJŠKOVA NESREČA.

Ker je smrdljivi "Glas Svobode" čisto napačno in satansko zavito poročal o avtomobilski nesreči Rev. Zakrajškega, se čutim dolžnega jo avtentično pojasniti. Tako-le je bilo in nič drugače:

V soboto proti večeru se je Rev. Kazimir — samo on — odpeljal s svojim oz. župnijskim avtomobilom proti Whiting, Ind., da začne v tamkajšni slovaški cerkvi v nedeljo sv. misijon. Kakor druge kratke je tudi topot previdno in počasi vozil. Sam je izpovedal, da 18 milj na uro. Priče pa so izjavile, da le približno 15. milj. Ko je privozil mimo neke iced cream prodajalne, je nekdo ravno napodil gručo otrok, ki so se tam okrog drenjali. Trije izmed njih so beželi se pojavili na cesti pred avto. Ko bi bil Rev. Kazimir vozil čez dvajset milj na uro, bi bili najbrž vsi trije pod avtom obležali. Tako je pa še pravočasno mogel zaviti proti sredi, ter na ta način dvema rešil življenje. Ponesrečeno štiriletno srbsko dekletce se je bilo pa pri begu od strani proti avtomobilski stopnjici zagnalo in omahnilo čez njo, na kar jo je "fender" zadnjega kolesa udaril in odbil na tla, da se je še bolj pobilo. Pri sodnijski preiskavi, ki se je vršila v ponedeljek, so vse priče izjavile, da voznika ne zadene nobena krivda, na kar je bil seveda takoj izpuščen in šel nadaljevat misijon. Oče ponesrečenega dekletca mu je podal roko in ga pomiloval. Gotovo je slučaj kljub temu mučen, zlasti za duhovnika. A samo propalice okrog "Glasu Svobode" in "Prosvete" morejo iz tega kak kapital kovati proti Rev. Zakrajšku. Vsi drugi, ki imajo še kaj človeškega čuta sočustvujejo z njim, celo oče ponesrečenke, ki je gotovo najbolj prizadet in pravoslaven povrh. Toliko v pojasnilo.

Rev. Hugo Bren, O. F. M. prov. komisar.

Poslužite se nagrad, ki so razpisane za nove naročnike v tem listu!

JAZ MARY ŠTALCER CLEVELAND, O.

Imam pa še več drugih zdravil, katere bi morala imeti vsaka družina pri rokah v slučaju potrebe, kakor so moške, ženske in otročje. Za rane, opekline, kraste, grinte, bule, turve, srbečo kožo, prahute na glavi, zoper sive lase, revmatizem, ko stibol in trganje, kurja očesa, bradovice itd. Pišite takoj po cenik, ga pošljem zastoj.

JAKOB WAHČIČ

1434 — E. 92nd St. blizu SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO.

VELIKE PONUDBE

DO VSAKE IZMED TEH PONUDB JE OPRAVIČEN VSAKDO, KI PRIDOBILISTU "AMERIKANSKI SLOVENE" IN "EDINOST" TOLIKO NOVIH NAROČNIKOV, KOLIKOR JIH JE PREDPISANIH ZA VSAKO PONUĐENO NAGRADO. ROJAKI NA DELO! PRIDOBIVAJTE NOVIH NAROČNIKOV! GRE SE ZA KATOLIŠKI DNEVNIK! VSAKDO NAJ STORI V TEJ KAMPANJI SVOJO DOLŽNOST

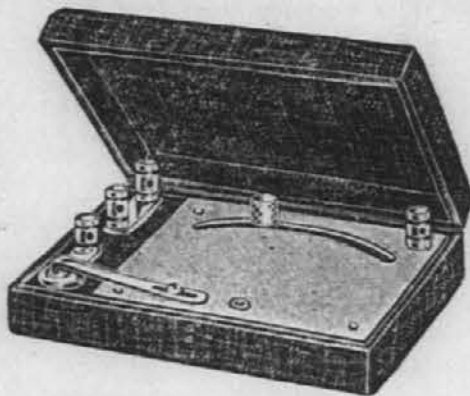
ZA PET NOVIH CELOLETNIH ALI DESET POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE:

KRASEN ALBUM ZA SLIKE

Velikost albuma je 12 inčev dolg 9 in pol inčev širok in 3 in pol inč debel. Album je lepo vezan, lepo dekoriran z najlepšimi finimi okraski in okovi. Na sredi ima udelano lepo okroglo ogledalo in se zapira z lepo zaponko. Je pravi kras za vsako hišo, v katerem imajo družine shranjene svoje slike. Požurite se za nove naročnike in dobite to lepo nagrado v Vašo hišo!

RADIO!—RADIO! — RADIO!—RADIO!RADIO!—RADIO! — RADIO!—RADIO!

ZA ŠTIRI CELOLETNE ALI OSEM POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE:

KRASEN RADIO APARAT S SLUŠALNICO

ki sprejema in deluje prav tako, kakor vsak velik v krogu 25. milj od razpošiljevalne postaje (Broadcasting station). Ta aparat bo, kakor nalašč za zimske večere. Vaš deček, Vaša hčerka bo vedno doma, ako boste ta aparat imeli v Vaši hiši. Pa tudi Vi boste slišali novice, govore, koncerte in petje, t. j. v krogu 25. milj od razpošiljevalne postaje. Zato pojdite takoj na delo, da preskrbite dobre zabave za sebe in svoje otroke za zimske večere!

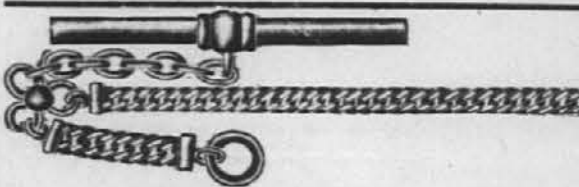

RADIO!—RADIO! — RADIO!—RADIO!— RADIO!—RADIO

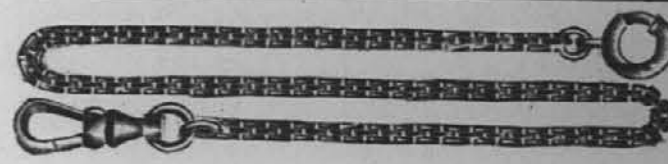
LEPA NAGRADA ZA ŽENE IN DEKLETA ZA ŠTIRI CELOLETNE ALI OSEM POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE:

KRASNO "SILVER MESH BAG" (SREBRNA ROČNA DENARNICA)

Ta denarnica je narejena iz jako dobrega materiala takozvane- ga nemškega srebra. Je blizu 6 inčev dolga in 3 in pol široka. To je krasna nagrada. Žene in dekleta korajžno na delo!

štev. 1.

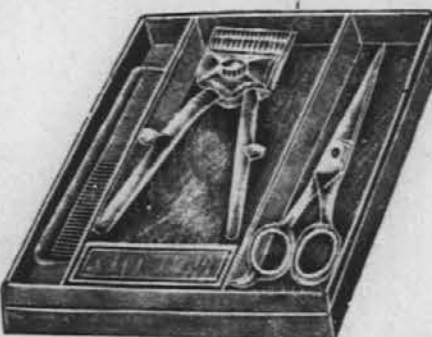

štev. 2.

ZA TRI CELOLETNE ALI ŠEST POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE:

KRASNO ZLATO VERIŽICO

ki je jamčena. Ko boste poslali nove naročnike zapišite štev. one verižice, katero želite. Krasna zlata verižica je velik dar za samo tri nove naročnike. Zato pojdite takoj na delo in dobite si to lepo nagrado!

ZA DVA CELOLETNA ALI ŠTIRI POL-LETNE NOVE NAROČNIKE DOBITE:

BRIVSKO ORODJE (BARBER OUTFIT)

Komu ne pride prav, dober strojek za rezanje las? Zlasti na farmah in po kempah jih rabite. Prav tako škarije, česalniki in drugo. Pa tudi v vsaki hiši v mestu ali na deželi se večkrat rabi tako orodje. Samo dva naročnika pridobite za "Amerikanskega Slovence" in "Edinost" pa Vam bomo poslali to nagrado. Hajd na delo, da boste deležni te nagrade.

ZA ENEGA CELOLETNEGA ALI DVA POL-LETNA NOVA NAROČNIKA DOBITE ENO IZMED SLEDEČIH TREH NAGRAD:

RADIO APARAT SAM (brez slušala)

Praktičen radio aparat, ki ga vidite na sliki brez slušala za na glavo. Aparat sprejema v krogu 25. milj od razpošiljevalne postaje. Krasen dar za enega naročnika!

ROŽNIVENEC

ki je pozlačen in je jako krasen dar, ki bo Vas spominjal na to kampanjo za katoliški list A. S. in Edinost.

DENARNICO (Pocket Book)

narejen iz usnja in je jako pripraven za mo- že. Je za bankovce in drobiž.

Samo enega naročnika pa ga imate!

Ko boste poslali naročnike omenite v pismu, katero izmed teh nagrad hočete.

ROJAKI KATOLIŠKI SLOVENC!

Mesec oktober in november sta najbolj pripravna za agitacijo. Večeri se daljšajo in ljudje posegajo po časopisju, da ga čitajo. Vaše delo bo odgovor na vprašanje, ali ameriški Slovenci hočejo imeti svoj lastni katoliški dnevnik ali ne. Ta kampanja je zato določena. Vas se tiče to vprašanje in Vi ga morate rešiti. Glejte, da ga rešite častno in to pa bo, ako boste pridno agitirali za katoliški list "AMERIKANSKI SLOVENE" IN "EDINOST". Torej na delo, da se doseže potrebni katoliški dnevnik!

Amerikanski Slovenec in Edinost

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

JOLIETČANI POZOR!

Naznanjam rojakom in fanom fare sv. Jožefa, da imamo veliko zalogo knjig iz Knjižarne Edinost iz Chicago. Masne knjige v slovenskem in angleškem jeziku in vsakovrstne nabožne in povestne knjige trdo in mehko vezane zelo po nizki ceni. Dobite me na mojem domu:

MARKO BLUTH,
512 — No. Broadway St.
JOLIET, ILL.

7. RESTAVRACIJA

bandera, regalije in zlate zna-
ke za slovenska društva
izdeluje najbolje in
najceneje

EMIL BACHMAN,
2107 So. Hamlin Avenue,
CHICAGO, ILL.

SLOV. RESTAVRACIJA.

JOHN STAYER

Domača kuhinja in mehke
pijače.

Za obisk se priporoča

Slovenem in Hrvatom

1900 W. 22nd St.
CHICAGO, ILL.

SLOVEČI UMETNISKI FOTOGRAFIST

Nemecsek

1439 W. 18th Street

IZDELUJE NAJBOLJŠE SLI-
KE!

SV. POGLIC VRŠI ŽE 1
30-LETNO IZKUŠNJO!

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

Spisal Dr. Fr. Detela.

"Vsi ljudje so enaki," si je dejala kneginja sama, vesela, da se ji je posrečil zviti naklep. "Svoji koristi žrtvuje vsakdo najzvestejšega prijatelja."

Ostrovhar pa je zopet poiskal družino, ponosen, da mu zaupa kneginja svoje srčne skrivnosti. Sumljivo in zvedavo ga je pogledoval Vitovec, ki je slutil, odkod da prihaja, oni pa se je skrivnostno namuzal in sedel na svoj prostor. Vitovec je bil jezen; zakaj doslej ni skrival Ostrovhar ničesar pred njim; obrnil se je v stran s porogljivim smehom na ustih, češ, zvedel bom vendar tvojo skrivnost.

Prepričajno je sprejela kneginja še tisti večer Vitovca. Natanko ji je moral opisati vse svoje vojevanje; posvetovala sta se o zvezi s kraljem Ladislavom, o naskoku na celjski grad in urejala druge važne reči; a ko je vprašal Vitovec, kdaj da napravita svatbo, je menila, da mora zalovati še ta mesec, smrtni mesec rajnega grofa. Zadovoljen se je poslovil Vitovec, a ko je začel premišljevali njene besede in njeno vedenje, se ga je lotevala nejevolja; in kakor tolmačijo sumljivi ljudje sploh najnedolžnejšo stvar tako, da se jim krepki in opravičuje suranja, tako se je vprašal tudi on, zakaj da je bila tako prijazna, zakaj ne ponosna in ravnodušna kakor po navadi. Oh, ona že ve zakaj, on pa tudi! Prišel je podkupljen dvorni sluga in povedal, kako dolgo in prisrčno da se je menila kneginja z Ostrovharjem; tudi par besedi je bil ujel sluga. Pobesila se je Vitovcu glava, ko je v misli utopljen hodil po sobi. Zakaj je Ostrovhar tako skrivnosten. Ako bi mu bila naročila kneginja kaj poštenega, ne bi on skrival. Oj, pleto se zanke, in ujel se bode Vitovec, ako ni previden! Prav nesrečen je bil. Dokler se je vojskoval, je imel mir v srcu; zdaj pa se je pričel notranji boj, mnogo mučnejši od onega. Najbolj ga je bolelo, da se mu odtujaše Ostrovhar. To je bil edini prijatelj, ki mu je on zaupal vse, in ta kuje zdaj proti njemu Bog ve kake naklepe! Vprašala ga je vest na tihem, če ni on enako ravnal ob tej in oni priliki; a takoj ga je začel opravičevati razum, da se je vedel on pač čudno proti cesarju, da se vede nekako čudno proti kneginji; a razlajala sta ga bila cesar in kneginja, oni je njegov nasprotnik, tej pa je že obilno zadostil za krivico. Ostrovharju pa je bil vedno najzvestejši prijatelj, odlikoval ga je vedno, veselil se z njim in žaloval. Če ga izdaja Ostrovhar, kdo ga ne bode izdal o priliki! Vitovec, ki že prej ni mnogo čislal človeškega rodu, ga je začel zdaj zaničevati in sovražiti. A hudo ga je skelelo čustvo osamelosti. Zakaj ljudje smo navezani drug na drugega, in nesrečnež je odjudnik, dasi nikdar ne brez svoje krivde. Bistvo naj pregleda svojo dušo in zapazil bode v skritem kotu čepečo ničurnost, ki mu šepeče, da je on mnogo boljši od drugih; in če je tako moški, da jo iztira, bo zagledal za njo kup svojih napak; in dasi so morebiti manjše od tujih, vendar ne bode videl več samo tujih; kakor nam hribci, ako stoje blizu nas, zastavljajo razgled celo na visoke gore. Gospodu Vitovcu pa ni prišel na misel ta pomoček; kakor bi marsikateremu drugemu tudi ne, ker živimo ljudje bolj vnanje. Predvarjal je le, kako bi se rešil iz zagate. Ali bo kos kneginji in Ostrovharju? Hladni razum mu je zanikal vprašanje; strast mu je velevala, da naj se poskusi z obema. Vsaj poskrbi naj, da se ne bosta smejala na njegove stroške. Vojska je njegova, vsi poveljniki razen Ostrovharja so zanj, kaj bi se bal! In Ostrovharja krivda, ali je tako dokazana? Sme li po videzu obsoditi izkušnega prijatelja? Morebiti je pa Ostrovhar zvest! "Oj, da bi bil!" je vzdihnil Vitovec, in zasvetila se mu je iskra upanja, ki jo je

skrbno netil v svojem srcu. Sklenil je nikomur ne vrjeti razen svojim očem in ušesom, in nadejal se je, da se kmalu razprši bridka sumnja.

Druga dne sreča Ostrovharja. Ostro mu pogleda v oči, ki so ga prijazno pozdravljale, in napelje pogovor na kneginjo in nerazumno njeno vedenje. Ostrovhar, sicer tako odkritosrčen, je molčal trdovratno. A bil je baš tako vesel kakor Vitovec čemerem, tako da ga je začel oštevati Ostrovhar, češ, da ni nikdar zadovoljen in vesel in kazi celo drugim veselje, in da še vreden ni take žene, kakršna je kneginja.

"Meniš, prijatelj?" je siknil oni med zobmi, ne da bi ga pogledal. "Ti se imaš pač za vrednejšega."

Novakove želodčne kapljice

staro zanesljivo zdravilo, ki bi moralo biti pri vsaki družini vedno pri roki za:

BOLEČINE V ŽELODCU;

PROTI PLINOM (gasom);

PROTI KRČOM V ŽELODCU — CENA 35c.

Vsa Novakova zdravila so v rabi že 40 let.

JOHN NOVAK CO.

1900 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

MARKO MIHELIČ, zastopnik.

DOMAČI ZDRAVNIK KNAJP

Vsem onim, ki so povpraševali po knjigi sporočamo, da je ta knjiga zopet izšla in smo ravnokar dobili večjo zalogo iz starega kraja ter je vsem na razpolago.

CENA NOVI KNJIGE JE \$1.50.

Pošljite naročilo takoj na:

KNJIGARNO EDINOST,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

NAJSTAREJŠI SLOVANSKI TRGOVEC Z ŽELEZNINO V MESTU CHICAGO JE:

A. M. Kapsa

2000 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Phone: CANAL 1614.

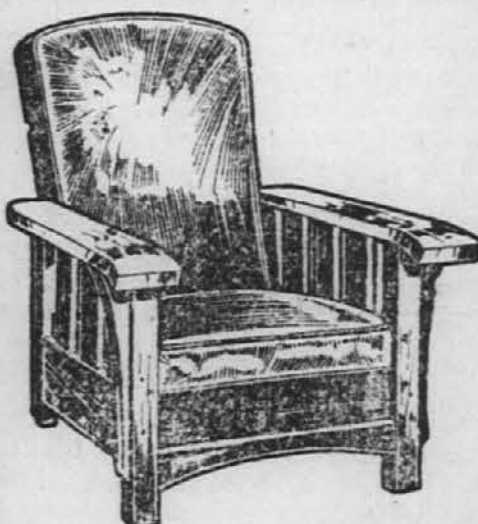
Trgovina vsakovrstne železnine, strojniške naprave, električne potrebščine, cevi za plin, avtomobilske potrebščine, vse železne potrebe za postavljanje garaje ali hiš. 1500 drugih različnih predmetov v zalogi. Naše cene so najnižje!

Blago dovažamo na dom, v vsaki del mesta ali predmesta. Začnite trgovati z nami in ostali boste naši stalni prijatelji.

(S. & P.)

Za dobro pohištvo

SE obrnite vedno na staro poznano veletrgovino.

Ako hočete Vaše domove opremiti s trpežnim in dobrim ter lepim pohištvom, tedaj pojdite tja, kjer se tako pohištvo prodaja.

Ako hočete imeti v Vaši kuhinji dobro peč, dobro kuhinjsko posodo tedaj pojdite isto kupiti h

W. SZYMANSKI

VELETRGOVINA Z RAZLIČNIM POHIŠTVOM.

1907 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

NOV NASELNIŠKI ZAKON

Po novem naselniškem zakonu so gotove osebe izvzete iz kvote, a nekatere pa imajo prednost v kvoti. Postopanje za dobavo potrebnega dovoljenja je povsem drugačno od prejšnjega. Kdor želi koga dobiti iz starega kraja, ali želi sam potovati tja in se zopet vrniti, naj se obrne na mene za pojasnila in potrebne spise. Rojaki v Zapadni Pennsylvaniji najboljše storijo, če pridejo osebno k meni. Uradne ure v pisarni od 2. do 5. Zvečer in ob nedeljah pa na domu 208 — 57th Street.

Anton Zbašnik

JAVNI NOTAR.

soba 206 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.
(Nasproti sodnije)

— Chicago, Ill. — Chicago je imelo poleg valeskega princa še nekega drugega visokega obiskovalca, namreč španskega vojvodo Alba s soprogom, kateri je tudi obiskal Swiftovo klavnico, kjer se je zelo zanimal za vse podrobnosti iste.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ NINE, KLJUČAVNIC IN STEKLA

Najboljše delo, najnižje cene. Prezvamem barvanje hiš z naj in znotraj, pokladam stenski papir.
Phone: Canal 0490.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom, blagim dobrotnikom in prijateljem in vsem rojakom po državi Washington, California in Utah naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za liste Amerikanski Slovenec in Edinost, Ave Maria in St. Francis in vse drugo, ki je v zvezi z našim podjetjem in imenovanimi listi.

Rojaki prosimo Vas, pomagajte požrtvovalnemu in za katoliški tisek vnetemu možu Mr. Mladichu širiti dobro kat. časopisje. Prigovarjajte svoje sosede in prijatelje, da se na liste naroče, da se tako zaneše dobro časopisje v vsako slovensko hišo. Mr. Mladicha vsakomur najtopleje priporočamo!

Uprava A. S. in Ed., Ave Maria in St. Francis Magazine.

— New Haven, Conn. — Povodom smrti senatorja Brandegea, je določena posebna volitev, na kateri se bo izvolilo naslednika pokojnemu.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Našim cenjenim naročnikom, prijateljem in dobrotnikom v Clevelandu, Lorainu in Barbertonu in po drugih delih države Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal te dni naš potovalni zastopnik Mr. Frank Kurnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naše liste "Amerikanski Slovenec in Edinost," "Ave Maria" in "St. Francis Magazine." Pooblaščen je tudi pobirati naročila in plačila za oglede, ter vse, kar je v zvezi z gori imenovanimi listi.

Obenem bo prodajal in delil Koledar Ave Maria za leto 1925., ki je ravno te dni izšel. Cenjene naročnike, prijatelje in dobrotnike prosimo, da mu gredo na roko pri agitaciji za tako potrebnim katoliški tisek. Vsem ga toplo priporočamo!

Uprava A. S. in Ed., Ave Maria in St. Francis Magazine.

NAZNANILO!

Slovenec v Chicago in okolici naznanjam, da sem začel na svojo roko mizarsko in tesarsko obrt. Gradim vsakovrstne garaže za avtomobile, porče, popravilam hiše in vse, ki spada v področje te obrti.

Delo jamčeno — cene nizke. Slovenec se toplo priporočam!

MATH GORJANC
General Carpenter
1925 West 22nd Place,
CHICAGO, ILL.
T. 21. & C. 23.)

KOLEDAR AVE MARIA

za prihodnje leto 1925.

JE IZŠEL

Začeli smo ga že razpošiljati.

Ker je koledar Ave Maria edini slovenski katoliški koledar v Ameriki, zato smo prepričani, da bodo naši rojaki, kakor vsako leto, tudi letos hitro segli po njem.

Priporočamo ga vsem! Vsak bo vesel kdor ga bo kupil. Knjiga je izvanredno zanimiva in koristna, ker obsega poleg drugih lepih spisov tudi kroniko preteklega leta vseh važnejših dogodkov slovenske katoliške Amerike.

CENA KNJIGE JE SAMO 50c.

Dobi se pri vseh naših lokalnih zastopnikih in pa v UPRAVNIŠTVU

AVE MARIA

1852 West 22nd Place,

Chicago, Ill.

Vaši posli — Naši posli.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, bodisi v dinarjih, lirah, avstr. kronah, ali dolarjih, skrbite, da bodo Vaši posli — naši spoli.

Kadar potujete v stari kraj, ali kateri od Vaših znancev, je najboljšo, da se obrnete na nas. Vaša skrb za vse potrebne listine in za udobno potovanje bo — naša skrb.

Kadar ste namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja, povarte celo zadevo nam in Vaše delo bo — naše delo.

Kadar vam je treba kake listine za stari kraj, ali kadar imate kak drug posel s stari krajem, ne pozabite se obrniti na nas in Vaše opravilo bo — naše opravilo.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na

SLOVENSKO BANKO

Zakrajšek & Česarek

70 — 9th Ave.,

NEW YORK, N. Y.

JOSEPH PAVLAK

PRVI SLOVENSKI POGREBNIK IN EMBALMER V CHICAGO.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1814 — So. Throop Street,

Chicago.

Phones: CANAL 5903 in 5666.

Phone: Canal 4340

VINKO ARBANAS

Edini slovenski cvetličar v Chicagu

1320 — W. 18th Street, Chicago, Ill.

V slučaju smrti, bolezni ali veselju se najlepše izrazite nam pram svojim prijateljem in dragim s cvetlicami. — Pri nas izdelujemo vsakovrstne vence za pogrebe, pušce za neveste in družice in sploh za vsak slučaj. Naročilo se sprejme po telefonu ali osebno. Naročila dovažamo na dom. Naše cene so zmerne. (Tor.)

SEVEDA FOREST CITČANI

Vedo, da se kupi najboljšo vsakovrstno železnino, ki se jo potrebuje bodisi pri grajenju domov, garaž ali

karšnegakoli poslopja, kakor tudi najboljše raznotero

pohištvo po najnižjih cenah pri znanem trgovcu

BENJ. EICHHOLZER

Trgovca z vsakovrstno železnino
527 — Main Street. Forest City, Pa.
(T.)